

Oponentský posudek na rigorózní práci

Mgr. Hana Štěpánková: Efekt tréninku paměti u starších osob.
Katedra psychologie FF UK Praha 2009

Práce navazuje úspěšnou práci diplomovou, úspěšně obhájenou na katedře psychologie FF UK. Aktuálnost tématu je daná už i statistickým údajem, že naše populace stárne a v současné době představuje její seniorské část přibližně 15% veškeré populace ČR.

Předložená práce je poměrně obsáhlá (132 číslovaných stran), podložená množstvím odborných, především zahraničních pramenů (132 titulů). Práce je dělená na teoretickou a praktickou část. postup odborného výkladu je logický: nejdříve je probrán fenomén stárnutí obecně; paměť a její proměny; možná cvičení, trénink paměti.

Hloubka teoretického rozboru je úctyhodná – sahá až k Platónovi a vlastně tak autorka propojuje obecně psychologická hlediska, s poznatky neurofyziologickými a experimentálně psychologickými.

Za velmi kvalitní považuji také kapitolu zaměřenou na trénink kognitivních funkcí a přehled studií týkajících se takových tréninků.

Empirická část navazuje na rozsáhlejší projekt při Psychiatrickém Centru Praha. Autorka ji uvozuje třemi nulovými hypotézami (viz str. 73). Zde si jen kladu otázku, nakolik je H3 samostatnou hypotézou nevyplývající z H1 a z H2, Na str. 92 je sice konstatováno, že na rozdíl od H1 a H2 zůstává H3 nevyvrácena, ale u H1 se komentuje pouze výsledek v subtestu AVLT. U H3 je poznamenáno, že „V zásadních parametrech...Jedinou výjimkou byla položka...“. Mimochodem, na té str. 92 došlo k záměně H1 a H2. Jak je to možné vysvětlit? Na str. 74 je srozumitelně popsán soubor, jeho výběr apod. K tomu by bylo jistě zajímavé přemýšlet, nakolik je důležitá motivace u osob experimentálního souboru pro růst/ udržování kognitivních funkcí. Tzn., nakolik je výsledek ovlivněn samostatně tréninkem a co lze přičíst určité míře motivace? A je možné s takovou motivací pracovat dichotomicky – tedy že buď je „dostatečná“ (a co by to bylo?), anebo dostatečná není? Snad se takové tázání zdá být příliš akademické, ale psychologicky je to otázka ve všech typech tréninku a ve všem učení. Jen se o tom ne vždy uvažuje.

Na str. 85 jsou v textu u testu Seznam uvedeny hodnoty „(p=0.64; p=0.56)“. V tabulce dole ale nacházím p=0.407 ... p=0.564. Snad jde o moje nesprávné pochopení...

Z drobných poznámek práci, zde ještě zmíním jen malou nejasnost ve způsobu citování: např. na str. 25 jsou odkazy na literaturu včetně stran, i když se nejedná o přímé citace. To jistě není problém, když se autorka rozhodne, že chce přímo odkazovat i na strany. Ale není to tak systematicky. Např. hned na stejné straně jsou odkazy bez uvedení stránky, podobně jako jinde v práci.

Práce je doprovázena kvalitními obrázky a celkově je graficky kvalitně zpracována. Diskuse je obsáhlá a kritická.

Celkově se domnívám, že jde o kvalitní práci, která splňuje požadavky kladené na práci rigorózní a doporučuji ji k obhajobě.

Praha 13.10. 2009

Jiří Šípek